

23. prosinac

vlukunic@carnet.hr | 3 travnja, 2026

1643. - protonotar Ivan Zakmardi Dijankovečki dao je izraditi hrastovu škrinju za čuvanje temeljnih isprava hrvatske države

Naime, kao i svuda u Europi i u Hrvatskoj se arhivska građa čuvala po crkvama i samostanima gdje su se pohranjivale važne listine i oporuke. Na današnji dan 1643. godine zemaljski protonotar, magistar Ivan Zakmardi Dijankovečki dao je izraditi hrastovu škrinju u kojoj su se čuvale temeljne isprave hrvatske države. Škrinja je imala zaštitnu bravu koja se otključavala s tri različita ključa. Jedan je čuvao ban, drugi podban, a treći protonotar. Tim su se redom ključevi stavljali u bravu i tek tada se mogla otvoriti. Tako je utemeljen Arhiv Hrvatske.

1672. - francuski astronom, matematičar i inženjer Giovanni Domenico Cassini otkrio je Saturnov satelit Reju

Riječ je o prirodnom satelitu s oko 1528 kilometara u promjeru i orbitalnim periodom od 4,518212 dana. Nazvan je po grčkoj božici Reji, ženi Krona (Saturna).

1947. - američki fizičari John Bardeen, Walter Brattain i William Shockley otkrili su tranzistor koji je pokrenuo pravu tehnološku revoluciju

Tranzistor je poluvodički elektronički element i koristi se za pojačavanje električnih signala, kao elektronička sklopka, za stabilizaciju napona, modulaciju signala i mnoge druge primjene. Osnovni je tvorni element mnogih elektroničkih sklopova, integriranih krugova i elektroničkih računala.